

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะของครอบครัวกับภาวะโภชนาการของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลแพร่ เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม จำนวน 309 ชุด ผู้ศึกษาได้นำเสนอผลการศึกษาดังต่อไปนี้

1. ลักษณะของครอบครัวนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
2. ภาวะโภชนาการของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
3. ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะของครอบครัวกับภาวะโภชนาการของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

ลักษณะของครอบครัวนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง รายละเอียดตามตารางที่ 4.1 – 4.2

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของผู้ปกครอง จำแนกตามเพศ อายุ และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

	ลักษณะของครอบครัว	จำนวน	ร้อยละ
เพศ			
ชาย		113	36.56
หญิง		196	63.44
อายุ			
25 – 30 ปี		5	1.61
31 – 36 ปี		69	22.33
37 – 42 ปี		124	40.12
43 – 48 ปี		75	24.27

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ลักษณะของครอบครัว	จำนวน	ร้อยละ
49 – 54 ปี	22	7.11
55 – 60 ปี	11	3.56
61 – 66 ปี	3	1.00
บุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับกลุ่มตัวอย่าง		
บิดา มารดา	280	90.62
ญาติ พี่	9	2.92
ลุง	4	1.30
อา	4	1.30
ยาย	4	1.30
น้ำ	2	0.64
ปู่	2	0.64
ย่า	2	0.64
ตา	2	0.64

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 63.44 อายุระหว่าง 37 – 42 ปี ร้อยละ 40.12 และบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับกลุ่มตัวอย่างคือ บิดา มารดา ร้อยละ 90.62

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของผู้ปกครอง จำแนกตามจำนวนสมาชิกที่อยู่บ้านเดียวกัน อาชีพ ระดับการศึกษา และรายได้

ลักษณะของครอบครัว	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนสมาชิกที่อยู่บ้านเดียวกัน		
2 คน	5	1.31
3 คน	60	19.41
4 คน	131	42.40
5 คน	101	32.69
6 คน	12	3.89
อาชีพของผู้ปกครอง		
รับราชการ	140	45.30
รับจ้าง	88	28.48
ค้าขาย	63	20.39
เกษตรกรรม	10	3.23
แม่บ้านและข้าราชการบำนาญ	8	2.60
ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง		
ประถมศึกษาปีที่ 6	38	12.30
มัธยมศึกษาตอนต้น	20	6.48
มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือ ปวช.	73	23.62
อนุปริญญา หรือ ปวส.	41	13.27
ปริญญาตรีหรือสูงกว่าปริญญาตรี	137	44.33
รายได้ของผู้ปกครองต่อเดือน		
ต่ำกว่า 5,000 บาท	67	21.68
ระหว่าง 5,00 – 10,000 บาท	108	34.95
มากกว่า 10,000 บาท	134	43.37

จากตารางที่ 4.2 พบว่า จำนวนสมาชิกที่อยู่บ้านเดียวกันมี 4 คน ร้อยละ 42.40 อาชีพรับราชการ ร้อยละ 45.30 การศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 44.33 และรายได้มากกว่า 10,000 บาท/เดือน ร้อยละ 43.37

การจัดอาหารสำหรับบุตรหลานและการปฏิบัติของผู้ปกครองในตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ปกครอง จำแนกตามการจัดอาหารสำหรับ
บุตรหลานและการปฏิบัติของผู้ปกครอง

รายการ	คะแนน	ส่วนเบี่ยงเบน	ระดับ การปฏิบัติ
	เฉลี่ย	มาตรฐาน	
การจัดอาหารสำหรับบุตรหลาน			
1. บุตรหลานรับประทานอาหารเช้าครบ 3 มื้อ*	3.71	0.59	ดีมาก
2. การจัดอาหารเข้าให้บุตรหลานรับประทาน*	3.67	0.62	ดีมาก
3. การให้บุตรหลานรับประทานอาหารเช้าที่ปรุงสุกใหม่*	3.63	0.56	ดีมาก
4. การใช้สารปรุงแต่งรสในการปรุงอาหาร เช่น ผงชูรส	3.27	0.70	ดี
5. การจัดอาหารประเภทผักและผลไม้ให้บุตรหลาน รับประทาน*	3.14	0.76	ดี
6. การซื้อขนมขบเคี้ยวให้บุตรหลานรับประทาน	2.91	0.61	ดี
การปฏิบัติของผู้ปกครอง			
7. การล้างมือก่อนรับประทานอาหารทุกครั้ง*	3.82	0.45	ดีมาก
8. การรับประทานอาหารเช้าที่ปรุงสุกใหม่ ๆ*	3.74	0.50	ดีมาก
9. การรับประทานอาหารเช้าครบ 3 มื้อ*	3.64	0.63	ดีมาก
10. การรับประทานผักและผลไม้*	3.55	0.63	ดีมาก
11. การรับประทานเนื้อสัตว์*	3.08	0.71	ดี
12. การรับประทานขนมปังสำเร็จรูป เช่น มาม่า ยำยำ	2.99	0.44	ดี
13. การรับประทานข้าวขาหมูหรือข้าวมันไก่	2.94	0.42	ดี
14. การรับประทานอาหารชนิดใดชนิดหนึ่งซ้ำ ๆ กัน	2.93	0.53	ดี
15. การรับประทานผลิตภัณฑ์ที่ทำจากถั่วเมล็ดแห้ง เช่น น้ำเต้าหู้ นมถั่วเหลือง*	2.93	0.72	ดี
16. การรับประทานขนมหวาน	2.87	0.42	ดี

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

รายการ	คะแนน	ส่วนเบี่ยงเบน	ระดับ
	เฉลี่ย	มาตรฐาน	การปฏิบัติ
17. การรับประทานอาหารหมักดอง เช่น ขนมหจีน ปลาเจ้า แหนม	2.87	0.39	ดี
18. การรับประทานข้าวซ้อมมือหรือข้าวกล้อง*	2.80	0.74	ดี
19. การดื่มนมเหมาะสมตามวัย*	2.76	0.73	ดี
20. การรับประทานอาหารมีไขมัน เช่น อาหารทอด อาหารที่มีกะทิ	2.74	0.44	ดี
21. การรับประทานอาหารที่ปรุงโดยไม่ใส่น้ำมัน หรือกะทิ เช่น ต้ม นึ่ง*	2.70	0.60	ดี
โดยรวม	3.17	0.58	ดี

หมายเหตุ * การปฏิบัติเชิงบวก

จากตารางที่ 4.3 พบว่า การจัดหาอาหารสำหรับบุตรหลานและการปฏิบัติตัวของผู้ปกครอง มีการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ย 3.17 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การจัดหาอาหารสำหรับบุตรหลานมีการปฏิบัติในระดับดีมากคือ บุตรหลานรับประทานอาหารเช้าครบ 3 มื้อ จัดอาหารเข้าให้บุตรหลานรับประทานและให้บุตรหลานรับประทานอาหารที่ปรุงสุกใหม่ ๆ โดยมีค่าเฉลี่ย 3.71, 3.67 และ 3.63 ตามลำดับ

การปฏิบัติตัวของผู้ปกครองมีการปฏิบัติในระดับดีมาก คือ ล้างมือก่อนรับประทาน อาหารทุกครั้ง รับประทานอาหารที่ปรุงสุกใหม่ ๆ รับประทานอาหารเช้าครบ 3 มื้อ และรับประทานผักและผลไม้ โดยมีค่าเฉลี่ย 3.82, 3.74, 3.64 และ 3.55 ตามลำดับ

ภาวะโภชนาการของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างแสดงผลดังตารางที่ 4.4 และ 4.5

ตารางที่ 4.4 จำนวนและร้อยละของภาวะโภชนาการของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ

ภาวะโภชนาการ	ชาย		หญิง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ภาวะโภชนาการต่ำ	24	15.69	18	11.54	42	13.59
ภาวะโภชนาการปกติ	106	69.28	119	76.28	225	72.82
ภาวะโภชนาการเกิน	23	15.03	19	12.18	42	13.59
รวม	153	100.00	156	100.00	309	100.00

จากตารางที่ 4.4 พบว่า นักเรียนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีภาวะโภชนาการปกติ ร้อยละ 72.82 ส่วนภาวะโภชนาการต่ำและภาวะโภชนาการเกิน จำนวนเท่ากันคือ ร้อยละ 13.59

เมื่อนำมาจำแนกตามเพศ พบว่า นักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่มีภาวะโภชนาการปกติ เพศชาย ร้อยละ 69.28 เพศหญิง ร้อยละ 76.28 ส่วนภาวะโภชนาการต่ำ เพศชาย ร้อยละ 15.69 เพศหญิง ร้อยละ 11.54 และภาวะโภชนาการเกิน เพศชาย ร้อยละ 15.03 และเพศหญิง ร้อยละ 12.18

ตารางที่ 4.5 จำนวนและร้อยละของภาวะโภชนาการของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับชั้น

ชั้น	ภาวะ		ภาวะ		ภาวะ		รวม	
	โภชนาการต่ำ		โภชนาการปกติ		โภชนาการเกิน		จำนวน	ร้อยละ
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
ป. 1	12	3.88	38	12.30	4	1.29	54	17.48
ป. 2	14	4.53	30	9.71	8	2.59	52	16.83
ป. 3	3	0.97	35	11.33	12	3.88	50	16.18
ป. 4	5	1.62	37	11.97	10	3.24	52	16.82
ป. 5	4	1.29	41	13.27	4	1.29	49	15.86
ป. 6	4	1.29	44	14.24	4	1.29	52	16.83
รวม	42	13.58	225	72.82	42	13.58	309	100.00

จากตารางที่ 4.5 จากระดับชั้นพบว่า นักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีภาวะโภชนาการต่ำกว่าเกณฑ์มากที่สุด คือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ร้อยละ 4.53 และภาวะโภชนาการเกินเกณฑ์มากที่สุด คือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ร้อยละ 3.88

ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะของครอบครัวกับภาวะโภชนาการของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะของครอบครัวกับภาวะโภชนาการของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ได้ผลการศึกษาดังตารางที่ 4.6-4.12

ตารางที่ 4.6 ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่เกี่ยวข้องกับภาวะโภชนาการของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

บุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง	ภาวะโภชนาการ					
	ต่ำ		ปกติ		เกิน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
บิดา มารดา	35	11.32	206	67.63	37	11.97
ญาติ	7	2.26	19	6.14	5	1.61
รวม	42	13.59	225	72.81	42	13.59
แครมเมอร์รี่ = .096, p = .242						

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ค่าสหสัมพันธ์แบบแครมเมอร์รี่ระหว่างนักเรียนกลุ่มตัวอย่างไม่มีความสัมพันธ์กันระหว่างบุคคลที่เกี่ยวข้องกับภาวะโภชนาการ

ตารางที่ 4.7 ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่อยู่บ้านเดียวกันกับภาวะโภชนาการ
ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

จำนวนสมาชิก ในครอบครัว ที่อยู่บ้านเดียวกัน	ภาวะโภชนาการ					
	ต่ำ		ปกติ		เกิน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
2 คน	-	-	4	1.29	1	0.32
3 คน	12	3.88	39	12.62	9	2.91
4 คน	15	4.85	96	31.06	20	6.47
5 คน	14	4.53	76	24.59	11	3.55
6 คน	1	0.32	10	3.23	1	0.32
รวม	42	13.56	225	72.81	42	13.56
ไคสแควร์ = 5.286, p = .727						

จากตารางที่ 4.7 พบว่า จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่อยู่บ้านเดียวกันไม่มีความสัมพันธ์
กับภาวะโภชนาการของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 4.8 ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของผู้ปกครองกับภาวะโภชนาการของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

อาชีพของผู้ปกครอง	ภาวะโภชนาการ					
	ต่ำ		ปกติ		เกิน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
รับราชการหรือรัฐวิสาหกิจ	10	3.23	106	34.30	24	7.76
ค้าขายหรือธุรกิจ	11	3.55	45	14.56	7	2.26
เกษตรกรรม	-	-	9	2.91	1	0.32
รับจ้าง	20	6.47	59	19.09	9	2.91
แม่บ้านและข้าราชการบ้านานู	1	0.32	6	1.94	1	0.32
รวม	42	13.56	225	72.81	42	13.56
ไคสแควร์ = 15.157, p = .221						

จากตารางที่ 4.8 พบว่า อาชีพของผู้ปกครองไม่มีความสัมพันธ์กับภาวะโภชนาการของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 4.9 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของผู้ปกครองกับภาวะโภชนาการของนักเรียน
กลุ่มตัวอย่าง

ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง	ภาวะโภชนาการ					
	ต่ำ		ปกติ		เกิน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษาปีที่ 6 หรือต่ำกว่า	8	2.58	26	8.41	4	1.29
มัธยมศึกษาตอนต้น	4	1.29	14	4.53	2	0.64
มัธยมศึกษาตอนปลาย	9	2.91	55	17.79	9	2.91
อนุปริญญาหรือ ปวส.	12	3.88	23	7.44	6	1.94
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	9	2.91	107	34.62	21	6.79
รวม	42	13.56	225	72.81	42	13.56
ไคสแควร์ = 17.791, p = .240						

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ระดับการศึกษาของผู้ปกครองไม่มีความสัมพันธ์กับภาวะโภชนาการของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 4.10 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของผู้ปกครองกับภาวะโภชนาการของนักเรียน
กลุ่มตัวอย่าง

รายได้ของผู้ปกครอง ต่อเดือน	ภาวะโภชนาการ					
	ต่ำ		ปกติ		เกิน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5,000 บาท	15	4.85	46	14.88	6	0.19
ระหว่าง 5,000 – 10,000 บาท	15	4.85	75	24.27	18	5.82
มากกว่า 10,000 บาท	12	3.88	104	33.65	18	5.82
รวม	42	13.56	225	72.81	42	13.56
ไคสแควร์ = 8.505, p = .075						

จากตารางที่ 4.10 พบว่า รายได้ของผู้ปกครองไม่มีความสัมพันธ์กับภาวะโภชนาการ
ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 4.11 ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดอาหารสำหรับบุตรหลานกับภาวะโภชนาการของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

รายการ	χ^2	p
การจัดอาหารสำหรับบุตรหลาน		
1. บุตรหลานรับประทานอาหารครบ 3 มื้อ	0.936	.919
2. จัดอาหารเข้าให้บุตรหลานรับประทาน	2.282	.684
3. จัดอาหารประเภทผักและผลไม้ให้บุตรหลานรับประทาน	4.915	.296
4. ซื้อขนมขบเคี้ยวให้บุตรหลานรับประทาน	6.394	.381
5. ใช้สารปรุงแต่งรสในการปรุงอาหาร เช่น ผงชูรส	14.177	.028*
6. ให้บุตรหลานรับประทานอาหารที่ปรุงสุกใหม่ๆ	0.490	.974
โดยรวม	1.200	.273

จากตารางที่ 4.11 พบว่า การจัดอาหารสำหรับบุตรหลานโดยรวมไม่มีความสัมพันธ์กับภาวะโภชนาการของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การใช้สารปรุงแต่งรสในการปรุงอาหาร เช่น ผงชูรส มีความสัมพันธ์กับภาวะโภชนาการของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .02

ตารางที่ 4.12 ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตัวของผู้ปกครองกับภาวะโภชนาการของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

รายการ	χ^2	p
การปฏิบัติของตัวผู้ปกครอง		
7. รับประทานอาหารครบ 3 มื้อ	1.268	.867
8. รับประทานอาหารชนิดใดชนิดหนึ่งซ้ำ ๆ กัน	1.717	.788
9. รับประทานอาหารข้าวซ้อมมือหรือข้าวกล้อง	6.804	.339
10. ดื่มนมเหมาะสมตามวัย	5.244	.513
11. รับประทานอาหารเนื้อสัตว์	4.394	.624
12. รับประทานอาหารผักหรือผลไม้	5.812	.214
13. รับประทานอาหารขนมหวาน	1.438	.838
14. รับประทานอาหารผลิตภัณฑ์ที่ทำจากถั่วเมล็ดแห้ง เช่น น้ำเต้าหู้ นมถั่วเหลือง	12.501	.014*
15. รับประทานอาหารข้าวหอม หรือข้าวมันไก่	4.656	.324
16. รับประทานอาหารบะหมี่กึ่งสำเร็จรูป เช่น มาม่า ยายำ	2.628	.854
17. รับประทานอาหารที่ปรุงโดยไม่ได้ใส่น้ำมันหรือ กะทิ เช่น ต้ม นึ่ง	10.837	.094
18. รับประทานอาหารหมักดอง เช่น ขนมหิ้น ปลาเจ่า แหนม	1.674	.795
19. รับประทานอาหารมีไขมัน เช่น อาหารทอด อาหารที่มีกะทิ	7.522	.111
20. ล้างมือก่อนรับประทานอาหารทุกครั้ง	4.139	.388
21. รับประทานอาหารที่ปรุงสุกใหม่ ๆ	1.001	.910
รวม	0.008	.930

จากตารางที่ 4.12 พบว่า การปฏิบัติตัวของผู้ปกครองโดยรวมไม่มีความสัมพันธ์กับภาวะ
โภชนาการของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ การรับประทานผลิตภัณฑ์ที่ทำจาก
ถั่วเมล็ดแห้ง เช่น น้ำเต้าหู้ หรือนมถั่วเหลือง มีความสัมพันธ์กับภาวะโภชนาการอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .01

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved